

Kuntalaisaloite esteettömän veneen tai elämyslautan hankinnasta

Hyvinvointilautakunta 06.09.2022 § 136
288/00.02.00.04/2022

Valmistelija

Hyvinvointijohtaja

Lieksan kaupungille on tullut kaksi samansisältöistä kuntalaisaloitetta, jotka liittyvät esteettömän veneen tai lautan hankkimiseen. Toisen aloitteen tekijä on vammaisneuvosto.

Aloite 1

” Jokaisella ihmisellä on toimintakykyyn, vammaan tai sairauteen katsomatta yhdenvertainen oikeus luonnossa liikkumiseen, luontosuhteen luomiseen ja sen ylläpitämiseen. Lieksassa on kaikkine metsineen, soineen ja järvineen upea luonto ja erinomaiset retkeilymahdollisuudet, mutta esim. liikuntaesteisten mahdollisuudet tällaisiin luontoelämyksiin ovat muuhun väestöön verrattuna olemattomat. Esitämme Lieksan kaupungille esteettömän veneen tai elämyslautan hankintaa, esim. yhteistyössä asiasta kiinnostuneiden yrittäjien tai yhdistysten kanssa. Hankinnalla saataisiin kaupungin järjestämää erityisryhmien liikunta- ja harrastustoimintaa nykyistä monipuolisemmaksi. Yritykset, yhdistykset, koulut jne. voisivat käyttää venettä retkeilyyn ja kalastukseen. Venettä voitaisiin myös vuokrata esim. lapsiperheille ja ikäihmisille. Uskomme, että sinänsä pieni hankinta tuottaisi kotikaupunkiimme paljon iloa, yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia. Hankinnalla voisi olla arvoa myös matkailun näkökulmasta. Lieksassa voitaisiin mainostaa esteettömiä retkiä Pieliselle, opastettuja kierroksia sen rannoille, Sibeliuksen aitalle jne.”

Aloite 2

“Lieksan vammaisneuvosto on viime kokouksessa keskustellut esteettömyydestä, ja esille on tullut myös elämyslautta. Henkilö X kutsui minut luokseen, ja hän on monia asioita keksinyt ja toteuttanut, mutta nyt on tilanne toinen miten asia etenisi. Laitan oheen suunnitelma piirustukset lautasta. Olisi hyvä jos kaupunki edistäisi hanketta. Mielestäni joku yritys olisi sopiva toteutukseen esim. metalliteollisuuden hankkeena ja edistämään vammaisten mahdollisuutta kokea luontomatkailua. Mielestäni tämä toiminta voisi olla hyvä hanke johon kannattaisi hakea projektirahoitusta joten nyt tuumasta toimeen.”

Hyvinvointilautakunnan vastaus kuntalaisaloitteisiin:

Esteettömän vesiliikenteen perusedellytyksiin kuuluvat sekä esteettömyyteen sopiva laiturirakennelma että esteetön vesikulkuneuvo. Em. edellytysten tulee lisäksi olla samalla tasolla tai korkeudella, jotta esteettömyys toteutuu esim. pyörätuolia tai muita apuvälineitä käyttävien henkilöiden kohdalla.

Esteettömässä vesikulkuneuvossa, veneessä tai lautassa, on yleensä kääntyvä rungon osa, jonka saa laskettua laiturille tai rantaan kulkurampiksi. Yhteistä esteettömille vesikulkuneuvoille on myös se, että ne liikkuvat perämoottorin tai muun vastaavan koneen voimalla. Esteettömän veneen tai lautat tulee myös olla riittävän vakaa ja tilava esim. pyörätuolikäyttöä varten. Pienimmät, n. 5,5 m pitkät ja n. 2 m leveät esteettömään käyttöön tarkoitetut veneet maksavat yli 40 000 €. Hintaan

sisältyy perämoottori. Lauttojen hinnat vaihtelevat koon ja valmistusmateriaalin mukaan.

Esteetöntä luontomatkailua vesillä toteutetaan ja tarjotaan eri puolilla Suomea yritystoimintana. Aloitteissa esitetään, että Lieksan kaupunki hankkisi esteettömän lautan tai veneen yhteistyössä yrittäjien tai yhdistysten kanssa. Yhteisomistus on käytännössä hyvin hankalasti toteutettavissa oleva asia esim. yritysten tukemiseen liittyvän lainsäädännön näkökulmasta, ja toisaalta kaupungin ensisijainen rooli tai tehtävä ei ole vesiliikenteen järjestäminen.

Esteetön lautta tai vene tarvitsee vuokraveneenkuljettajan tutkinnon suorittaneen henkilön kuljettajaksi sekä tahon, joka pitää laitekokonaisuuden kunnossa ja siistinä sekä huolehtii talvisäilytyksestä. Nämä ovat asioita, jotka kuuluvat yritystoimintaan. Koliilla on jo tällä hetkellä ainakin yksi kaupallinen toimija, joka pystyy järjestämään esteettömiä venematkoja Pielisellä. Yrittäjällä on esteetön venekalusto ja ryhmien kuljettamiseen tarvittava vuokraveneen kuljettajan kelpoisuus, ja hänellä on valmius toimia myös Pielisen itäpuolella.

Ajatus esteettömän luontomatkailun ja retkeilyn toteuttamisesta vesillä on hyvä ja tärkeä. Kyseisen palvelun samalla tavoin kuin muiden vesiliikenteeseen liittyvien palveluiden järjestäminen kuuluu kuitenkin yritystoimintaan, joka ei ole kaupungin toimialaa. Kaupunki voi kuitenkin tarvittaessa luoda toimintaedellytyksiä esteettömälle vesiliikenteelle esim. laituriratkaisujen rakentamisen ja kunnossapidon tai palvelua tarjoavien yritysten kartoittamisen muodossa.

Esittelijä	Hyvinvointijohtaja
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta päättää antaa esittelyosan mukaisen vastauksen esteettömän veneen tai lautan hankinnasta tehtyihin kuntalaisaloitteisiin.
Päätös	Hyvinvointilautakunta päätti antaa esittelyosan mukaisen vastauksen esteettömän veneen tai lautan hankinnasta tehtyihin kuntalaisaloitteisiin.
Lisätietoja	Hyvinvointijohtaja Arto Sihvonen, p. 040 1044 101, sähköposti arto.sihvonen(at)lieksa.fi Liikuntasihiteeri Jarmo Honkanen, p. 040 1044 113, sähköposti jarmo.honkanen(at)lieksa.fi